

Perustietoa sovittelusta kouluille

Keski-Suomen sovittelutoimisto

JYVÄSKYLÄ

Kohtaatko työssäsi;

Huoltajien konflikteja

somekiusaamista

väkivaltaa

Rikkoutunutta omaisuutta

Oppilaiden välisiä riitoja vapaa-ajalla

uhkailua

Seksuaalista häirintää

kunnianloukkauksia

porukan ulkopuolelle jättämistä

nimittelyä, haukkumista

Mitä sovittelu on?

- Sovittelua ohjaa laki rikos ja eräiden riita-asioiden sovittelusta (1015/2005), järjestämisvastuu THL:llä
- Riidan tai rikoksen osapuolet saavat mahdollisuuden käsitellä tapahtunutta sovittelijoiden läsnä ollessa
- Vapaaehtoinen ja maksuton palvelu
- Puolueeton ja luottamuksellinen palvelu
- Perusta restoratiivisessa eli korjaavassa oikeudessa
- Yleisenä päämääränä on vaikuttaa yhteisössä rikollisuutta hillitsevästi ja lisätä samalla yleistä sovinnollisuutta
- Sovittelu tarjoaa palvelua kaiken ikäisille

Milloin sovitteluun?

- Konflikti, johon koulu toivoo ulkopuolista apua
 - **Oppilaiden välillä**
 - **Opettajien ja oppilaiden välillä**
 - **Vanhempien kanssa**
 - **Eli mikä tahansa konflikti, jossa on vähintään kaksi osapuolta ja keskustelu voisi helpottaa tilannetta.**
- Selkeän rikosasian ollessa kyseessä, tulee koulun tehdä rikosilmoitus ja käynnistää mahdollinen sovitteluprosessi samaan aikaan.
- Tällä hetkellä sovittelualoitteet tulevat pääsääntöisesti poliisilta ja syyttäjältä

Mitä hyötyä sovittelusta on osapuolille?

- Antaa osapuolille puolueettoman mahdollisuuden käsitellä omaa asiaansa
- Antaa mahdollisuuden keskustella ja tulla kuulluksi konfliktiin liittyvistä kokemuksistaan, tunteistaan ja korvausvaatimuksistaan
- Vahvistaa ihmisarvoa, itsetuntoa, ihmisten välistä kunnioitusta ja vuorovaikutusta sekä hyvinvointia
- Antaa mahdollisuuden ottaa vastuun teostaan
- Antaa mahdollisuuden saada takaisin menetettyä turvallisuuden tunnetta
- Ennaltaehkäisee samankaltaisia tilanteita jatkossa

Mitä hyötyä sovittelusta on kouluille?

- Yksi mahdollisuus konfliktien ratkaisemiseksi kouluun liittyvissä asioissa ja koulun tietoon tulleissa ulkopuolisissakin asioissa
- Lakiin perustuva luottamuksellinen työväline
- Nopea ”puuttuminen” → ennaltaehkäisy vakaviin rikoksiin
- Yksi selkeä tapa esim. koulukiusaamisasioissa
- Onnistuessaan lisää koulurauhaa ja estää uusien konfliktien syntymistä
- Mahdollisuus laajempaan asian tarkasteluun kuin yksittäisenä rikosasiana
- Konsultointimahdollisuus epäselvissä tilanteissa

Sovittelu käytännössä

- Kun aloite saapuu, sovittelun ohjaaja tekee alkuselvityksen → osapuolten tulee antaa henkilökohtainen ja vapaaehtoinen suostumus
- Sovittelu käynnistyy, mahdolliset erillistapaamiset
- Sovittelussa käydään läpi
 - ❖ Mitä on tapahtunut?
 - ❖ Minkälaisia ajatuksia ja tunteita tapahtuma on herättänyt?
 - ❖ Keihin kaikkiin tilanne on vaikuttanut?
 - ❖ Mitä tarvitset / toivot, että asia saadaan sovittua?
 - ❖ Mitä haluat asiasta sopia, mitä voit luvata asian korjaamiseksi?
- Mahdollisen sovinnon kirjaaminen ja allekirjoittaminen
- Seuranta

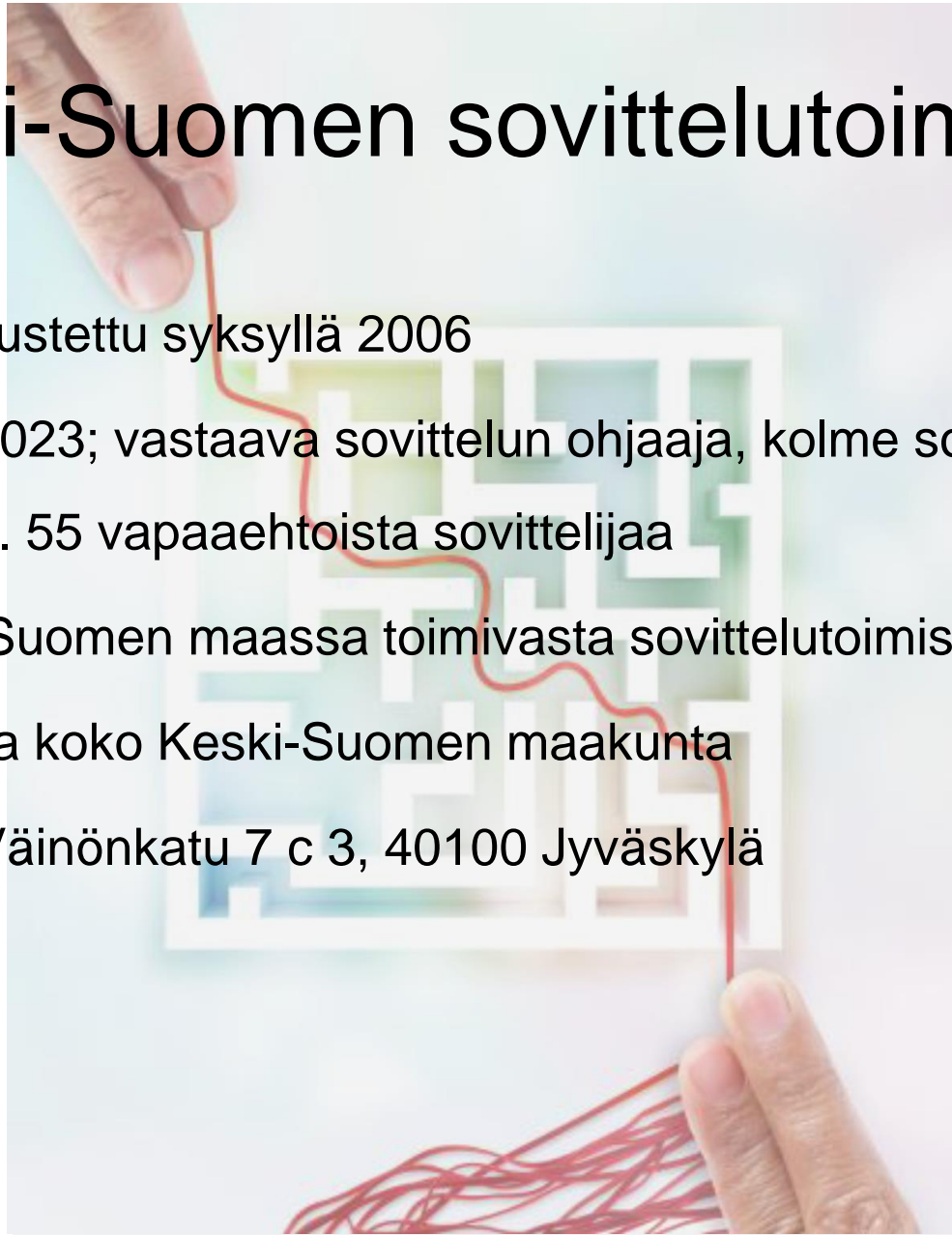
Kuinka teen sovittelualoitteen?

- Sovittelutoimistoa voi konsultoida aina
- Aloitteen voi tehdä kuka tahansa (opettaja, rehtori, kuraattori, huoltaja jne.) puhelimitse, sähköpostilla tai sovittelun aloitelomakkeella
 - ❖ Soviteltava asia (lyhyt kuvaus)
 - ❖ Osapuolten ja huoltajien yhteystiedot
- Sovittelutoimisto tiedottaa aloitteen tekijää sovittelun lopputuloksesta

Keski-Suomen sovittelutoimisto

- Toimisto perustettu syksyllä 2006
- Henkilöstö 2023; vastaava sovittelun ohjaaja, kolme sovittelun ohjaajaa + n. 55 vapaaehtoista sovittelijaa
- Yksi 18:stä Suomen maassa toimivasta sovittelutoimistosta
- Toimialueena koko Keski-Suomen maakunta
 - Toimisto Väinönkatu 7 c 3, 40100 Jyväskylä

Yhteystiedot

- Sähköposti sovittelu@jyvaskyla.fi
- Puh. **050 3615933**
- Lisää tietoa sovittelusta;

<https://www.jyvaskyla.fi/sosiaalipalvelut/rikos-ja-riita-asioiden-sovittelu>

<https://thl.fi/fi/palvelut-ja-asiointi/valtion-sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityispalvelut/rikos-ja-riita-asioiden-sovittelu>

